

ABSOLVENTEN NACHRICHTEN

NÉMET-DIPLOMÁSOK EGYESÜLETE
INFORMÁCIÓS KIADVÁNYA

28. ÉVFOLYAM / JAHRGANG 28

NR. 1. SZÁM / SEPTEMBER 2021 SZEPTEMBER

INFORMATIONSBLETT

VEREIN DEUTSCHER AKADEMIKER AUS UNGARN E.V.

w w w . n e m e t - d i p l o m a s o k . h u

TERVEZETT 2021. évi programjaink:

FLANIEREN AUF
DEN ANDRÁSSY

18. SEPTEMBER

TEIL 9.

6. SEEUMRUNDUNG

VELENCE
11. SEPTEMBER

FESTBIERWANDERUNG als

OKTOBERFEST

09. OKTOBER

Részletek a honlapon – Nagy Edit Duna-parti sétát tervez,
előtte fakultatív: a csepeli NDK-s garázmúzeum megtekintése

... GENOSSEN

Mitte Mai: Träumerei pausiert. FAKT – FAMILIENAUSFLUG

Normalerweise rechnen wir immer mit der akademischen Viertelstunde: warten auf die Kollegen, die etwas verschlafen haben. Jetzt aber schon 15 Minuten davor „halbes Haus“! Pünktlich alle erschienen, bis auf Gizi und Péter, sie bringen aber die Entschuldigung in Form von Leckerbissen im Rucksack mit.

Start von einer der höchsten Hügelspitzen der Pester Seite: Budapester Strasse im Bezirk XVI. Allgemein Wissenswertes: Fläche 33,5 Km², 75 000 Einwohner, die fünf Dörfer – Árpád-föld, Cinkota, Mátyásföld, Rákosszentmihály, Sashalom – wurden 1950 von der Hauptstadt einverleibt. Den Sagen nach sollten sich hier die ins Land eingeströmten ungarischen Stämme siegreiche Kämpfe mit Avaren und Sarmaten geliefert haben. Die Variante der Verlierer von den Geschehnissen ist noch in Bearbeitung.

Der Bach Szilas eilt von zwei Quellen – den Bergen Látó und Hüdői, der Hügellandschaft bei Gödöllő – mit einem großen Bogen um die Ortschaft Szilas-Liget in ein breites Tal in Richtung Donau. Kurz vor der Einmündung in die Donau vereint sich der Szilas Bach mit dem Mogyoródi Bach.

Szilas – ist ein alter ungarischer Vorname – entstand vom Szilfa (Ulmen, oder auch Rüster genannt) mit einer Verkleinerungssilbe/Diminutivform. Das breite Tal war um 1980 für den damals nur auf dem Zeichenbrett existierenden Budapester Aussenring M0 vorgesehen, der dann 5 Km weiter östlich verwirklicht wurde – erklärte der orts- und fachkundige Initiator der heutigen Route.

Nach den Gruppenfotos mit dem Trabant Combi von Gábor startete die Ausflugsgesellschaft talwärts, um dann am Bach entlang die Richtung bergwärts zu nehmen. Der 3-400 m breite dichte Laubwald versteckt eine breite Alle mit vielen Schneisen, wo der leise Besucher, bei geeignetem Wind auch Rehwild und Fuchs treffen kann.

Kertvárosi patakpart

A másodpercenként átlagosan 150 l vízhozamú patak nagy vízgyűjtője miatt esőben jelentősen megduzzad, mély és szélesre kialakított medre villámárvizeket is le tud vezetni. A buja növényzet az itt fészkelő vadkacsáknak tökéletes búvóhelyül szolgál. A korábban csak kaszált töltésgerinc is kedvelt sétáló és kedvencsétáltató helye volt a környékbelieknek. Néhány éve kulturált gyermek KRESZ-park, terepbiciklis pálya, játszótér lett kialakítva a Hermina utca felől, gerenda padok, esőbeállók a patakparton és – aszfaltozott út a Naplás tóig, a görkorisok, babakocsival érkezők, kerékpárosok, rolleresek nagy öröme – az orthopéd orvosoknak is jelentős feladatemelkedést generálva. A napelemes világítótestek még biztonságosabbá tették a késői vendégek szórakozását. A madarakat, állatokat pedig nem kérdezte senki, hogy az ő biológiai órájukra, nyugalomukra milyen hatással van mindez.

Közben már elértük a Caprera patak erózióvédelemmel ellátott jobbparti becsatlakozását. A mindössze 2 km-es vízfolyás izgalmas utat tesz meg, mert felszíni indulás után a föld alatt folytatja – a HÉV-remíz környezetében, hogy aztán felszabadultan táplálja a Szilas patakot. Felfelé pillantva szokatlan látványban van részünk, mert az 1888 óta közlekedő HÉV szinte magasvasútként közlekedik. A patakkal együtt a sétány is átbújik a Veres Péter út alatt, hogy az utolsó szakaszt megtegyük a Naplás tóig.

Békaperspektíva

Ritkán használjuk felemelő jelzőként, de ez most a kivétel volt. A Batthyányi Ilona által 1906-ban építtetett épületegyüttes először a Magyar Gazdaasszonyok Országos Egyesülete árvaháza és elemi iskolája volt, aztán a Magyar Királyi Állami Tanítónőképző Intézetnek adott otthont, jelenleg pedig a Szerb Antal Gimnázium működik benne. A szép napos időben szemet gyönyörködtető látványt nyújtanak a patak partjáról, sokkal jobban érvényesülnek innen letisztult vonalaik, arányosságuk, mint közvetlen közelről.

Mennyi alig ismert szépség van a környezetünkben, állapította meg a társaság, de mit is jelenthet a Cinkota és Naplás név? A legrégebbi írásos emlék amely Cinkotát említi 1074-ből „zyngota major”-ként említi. 1259-ben a település a Nyulak-szigeti (mai Margit sziget) apácák birtokába került, az erről szóló oklevélben a terület elnevezése „terra Scyngata”.

A név eredete kétséges, valószínűleg magyar elnevezés és a Szín személynév és a birtokos személyraggal ellátott gát főnév összetételéből ered: Színgáta. Mások szerint fenyvesrigót jelent a név, némelyek pedig besenyő eredetűnek tartják és szerintük temetővárat jelent.

A nyelvészkedést tovább folytatva a naplás név eredetére a Magyar Nyelvőr 1982 száma szerint „A naplás alapszava a régi „napol”, azaz időt eltölt, elveszteget. Ezt a szót használták például arra, amikor a régi vármegyei rendszerben a beparancsolt előfogatos jobbágyok néha három-négy napig vesztegeltek a vármegyehez udvarán.

A Naplás – kirándulás nem volt számunkra elvesztegetett

idő és szellemes a tó melletti büfé neve : Nap-plázs. Akár vevők lehetnének társunk ott ihletett Werbunjára: Jobb a sör a Nap-pláznál, mint egy mafflász a Napláznál!

Az irodalom tiszta forrásaihoz visszatérve beszélgetett két társunk Szerb Antaltól indulva kultúráról – közösségről – álljon itt három idézet a költőtől:

„Az embernek könnyű megnyugtatnia lelkiismeretét, ha nagyon akar valamit.”

„Ha az Időben éppúgy lehetne utazni, mint a Térben, bizonyára pokoli meglepetések érnének bennünket.”

„Amíg az ember jár, nem veszi észre, hogy milyen fáradt, csak akkor, amikor leül.”

Ez utóbbit a tóhoz érve a kirándulók is megtapasztalhatták, de az életmentő üdítő/sör elérhető céllá módosította az oly távoli kiindulópontot. A kulináris Höhepunkt – elmaradt, mert a korlátozások alól felszabaduló vágyakozók Erzsébet utalvánnyal vívott csatáját az Erzsébet-ligetben az előrefoglalók nyerték. (Hiába a hazai pálya zárt kapuk mellett is előny, hát még ha a telefont fel sem veszi a műintézmény)

Retour d' Ikarus

Der Rückweg ist meistens kürzer, besonders wenn im Ziel eine bescheidene Verpflegung gehofft werden kann. Der Konditionsunterschied der Teilnehmer machte sich auch bemerkbar, wobei die Motivation vieles wettmachen kann. Die schon ausprobierten Rastplätze wurden diesmal nicht benutzt, somit sind die persönlichen Bestzeiten (Ikarus-Naplás – 4,9 Km) massenweise verbessert.

Von der Geschichte der in 1942 für Flugzeugbau gegründete Fabrik der Begründer Uhri – dementsprechend auch benannt – begann nach der Verstaatlichung die Herstellung von Bussen. Eine ausgesprochene Erfolgsgeschichte – die Höchstleistung in 1980 mit 13700 ausgelieferten Bussen – von denen nicht wenige noch heute in Betrieb sind. Ein Jahrzehnt später

beginn der Spiesroutenlauf des Musterfabriks, deren vorläufiger Zustand von chinesischen Investoren abhängt. Das Werksgelände ist eine bunte-traurige Mischung von florierenden Kleinunternehmen und verfallenen Montagehallen.

Der Blick in Richtung Gellérthegy verschwand nach dem Kreisverkehr auf der Budapesti út, denn trotz ursprünglichen Stadtbezirksbauverordnung die 2. Etappe der Centenáriumí Wohnsiedlung nicht wie vorgeschrieben mit zweistöckigen, sondern mit vierstöckigen Blöcken aufgebaut wurde. (Um nicht auf falsche Gedanken zu kommen, es passierte im Jahr 1985-1986.) Der Effektivitätswind überflog wohlgemeinte und begründete Stadtbaupläne.

Heisse Würstchen – heisse Themen

A sajtos pirítóssal kínált Würstchenek népszerűek voltak. A bodzaszörpös forrásvíz és a gyümölcsstea is jól esett. De a nyomasztó hónapok után együtt lenni, beszélgetni, véleményt cserélni, érvelést hallani – ez volt az igazán jó!

Das haben wir genossen!

6. Seeumrundung Velence

**2020. szeptember 11-én, szombaton 10.30 órakor
Találkozó: Velence Resort & Spa előtti nagy parkolóban.**

(2481 Velence, Béke utca 4481/G hrsz)

A résztvevők döntik el, hogy a kisebb vagy a nagyobb kört szeretnék teljesíteni. Igény esetén mindkét kör indulhat! Várható visszaérkezés: 14-16 óra között, a kondíció, a megállások száma és a beszélgetések hossza függvényében, a nagyobb körnél 16-18 óra között. Geplante Zwischenstationen: Szűnyog sziget, Pákozd emlékmű vagy Pákozd katonai emlékpark, a nagyobb körnél Székesfehérvár nevezetességei is

<http://www.kerekparos.com/terkep/velencei-to-kerekparut/>

A tókerülő kör távja 30 km, végig kerékpárúton vagy belső, nem forgalmas úton. A résztvevők felkészültsége és igénye szerint a Székesfehérvárt is magában foglaló 50 km-es kört is választhatjuk.

Routebeschreibung: Néhány rövid, közepes, 5-6%-os emelkedő kb. 50 m szintkülönbséggel. Hosszú part menti szakaszokkal, csodálatos kilátással.

Folyadékpótlásról, harapnivalóról, a bőr- és szem napvédelméről, a szűnyogok elleni védekezésről és a COVID előírások miatt maszkról se feledkeztek el!

A túra után a fáradtak a Hotel Wellnes fürdőjében is kipihenhetik magukat. Virtuális kerekvezőknek és kísérőknek a fürdő egész napra élményt nyújt.

Kerékpárkölcsonzés lehetséges: kipróbált a Velence Bike, előre egyeztetsetek interneten

**A RENDKÍVÜLI HELYZETRE TEKINTETTEL KÉRÜNK
MINDEN ÉRDEKLŐDŐT, HOGY RÉSZVÉTELI SZÁNDÉKÁT FELTÉTLENÜL
JELEZZE ELŐRE A TÚRAVEZETŐNÉL!**

JELENTKEZÉS: RUDINÉ KELEMEN NÓRA

TÚRAVEZETŐNÉL – MOBIL: 06 30 977 0728

Folyamatosan frissülő hírek / rossz idő esetén időpontváltozást a honlapon jelezzük

Közgyűlési beszámoló

JAHRESBERICHT 2020

A tervezhetetlenség kora

2020 tavaszától a mindenki előtt ismert módon gyökeresen megváltoztak életkörülményeink. Azok a lehetőségek, kötelezettségek, szabályok, amik az életünk kereteit meghatározták, meghatározzák lényegesen átalakultak, korlátozások sora lépett életbe, hol enyhült, hol szigorodott. A rendelkezések folyamatosan változtak és változnak. Mivel sem koherens adatbázisok, sem indoklások, hatásvizsgálatok, elemzések nem álltak – és ma sem állnak – rendelkezésre így a józan ész alapján tervezni nem lehetett.

Teljesen érthető módon az emberek, így tagjaink életében is ezek a körülmények jelentősen módosították a prioritásokat. A mindennapi élet, a munkavégzés megszervezése, az alkalmazkodás a nehezített feltételekhez sok energiát kötött le.

Egyesületünk életének fő eseményét, a konferenciát – bár a meghívókat már kiküldtük – nem lehetett megrendezni. Ahogy a szabadtéri rendezvények lehetségessé váltak, úgy szakítottunk hagyományainkkal és az Oktoberfestet Festbierwanderunggá alakítottuk át.

Az igény a társakkal való személyes találkozásra nagy, ezt mutatta, hogy a szemerkélő eső ellenére népes társaság gyűlt össze a Gödöllői Arborétumban. Az élet pedig azzal jutalmazta elszántságunkat, hogy szinte háborítatlan természetet élvezhettünk – mert alig volt más látogató.

Közben figyeltük az új lehetőségeket a kapcsolattartásra. A kényszer szülte online-meetingeknek, konferenciáknak számos előnyük van. A mi összejöveteleinknek azonban a személyes találkozás annyira fontos eleme, hogy a Vezetőség elvetette a konferencia online megtartását.

Az Absolventenzeitung egyik fontos küldetése, hogy azon tagjainknak, akik személyesen nem tudnak jelen lenni az eseményeken híreket szolgáltatasson.

Az újratervezések, a korlátozások és a lehetőségek közötti eligazodás többletenergiát igényelt mindenkitől. Emellett próbáltuk azon programjainkat, amelyek a korlátozások közben is kivitelezhetőek voltak, megtartani.

A három évtizeddel ezelőtti kort megjelenítő történetekkel nem volt erőnk foglalkozni. A politikai csatazaj a visszaemlékezések kapcsán időközben mérséklődött, és ez előnyös. A feladat aktualitása nem csökkent, és ahogy erőnk engedi, a következő évben ismét felveszük a fonalat és folytatjuk.

Törvényi kötelezettségeinknek a nehezített feltételek mellett is eleget tettünk. A mérleg leadását, a KSH felé történő – évenként változó – jelentési kötelezettséget határidőre teljesítettük. Egyesületünk első e-mailen keresztül megtartott közgyűlése eredményes volt, köszönet érte társainknak!

Az éves mérlegünk tükrözi a fent leírt folyamatokat:

BEVÉTELEK:

Tagdíjbevétel.....	659 766 Ft
Kamat.....	2 Ft
Összes bevétel.....	659 768 Ft

KIADÁSOK:

Web.....	4 000 Ft
Postaköltség.....	176 320 Ft
Absolventenzeitung.....	278 384 Ft
Bankköltség.....	40 544 Ft
Összes költség.....	499 248 Ft

Eredmény:.....	160 520 Ft
Tagdíjfizetők száma:.....	77 fő

A konferencia elmaradása miatt keletkezett többletet a későbbi megvalósulásakor használjuk majd fel.

A Vezetőség a közgyűlés összehívását szívesen volna a konferencia pótlásához igazítani. Mivel azonban a konferencia ideje pótlása valószínűtlen, ezért döntöttünk egy másik rendezvényünkkel egy napon történő összehívás mellett.

Danke an Alle, die unsere Erfolge in diesem Jahr möglich gemacht haben – in alphabetischer Reihenfolge: Bacsinszky Karin Bacsinszky Tibor, Dorogmann László, Halmágyi Edit, Káli Sándor, Kelemen Nóra, Lábódy László, Nagy Edit, Rácz Juli, Seemann Ágnes, Sziviné Harsányi Lucia, Surányi András, Szivi László, Wilhelm Gábor és web-mesterünk. Ők vállalták a legtöbb feladatot magukra: a konferencia előkészítését, a kirándulások szervezését, az újságírást, a lapkészítést, az

MEGHÍVÓ

2021. október 9.

KÖZGYŰLÉS

Egyesületünk alapszabályának megfelelően az Elnökség 2021. október 09-én szombaton 16.00 órára Közgyűlést hív össze – helye:

Határozatképtelenség esetén az Alapszabály 10.§. 2.bek. alapján 16.30-kor a megismételt közgyűlés az eredeti napirendi pontokkal a megjelentek számától függetlenül határozatképesen ül össze. Az Alapszabály 5.§.1 pont.2.bek. alapján „az egyesületi tag a másik egyesületi tagot teljes bizonyító erejű magánokirattal meghatalmazhatja a közgyűlésen történő képvisellete ellátására”.

Napirend:

1. A Vezetőség és a Felügyelő Bizottság beszámolója a 2020-as év munkájáról
2. A 2020.évi mérleg elfogadása
3. Tisztújítás
4. A 2022-es év tervei
5. Egyebek

A Közgyűlésre minden tagot tisztelettel meghívunk és megjelenésére számítunk. Felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy amennyiben személyesen nem tud részt venni a közgyűlésen, képviselétére teljes bizonyító erejű magánokirattal Egyesületünk másik tagját meghatalmazhatja a képviselétére.

Az Egyesület dokumentumai a tagok számára a közgyűlésen betekintésre rendelkezésre állnak.

egyetemi találkozók, a Faschingstour és az Oktoberfest megszervezését, fényképek és videó készítését eseményeinken, a volt egyetemekkel való kapcsolattartást, a kiscsoportok lendületben tartását, a tagnévsor és a honlap folyamatos karbantartását, a társaktól érkező kérések teljesítését, a könyvelést, a pénzügyek ellenőrzését, az egyre szigorúbb adminisztrációs feladatok elvégzését, hogy csak a legfontosabbakat említsük.

Köszönjük a tagdíjbefizetéseket, külön azoknak, akik kiemelkedően járultak hozzá tevékenységünk anyagi hátterének biztosításához.

Elképzelések a 2022-es évre:

Változatlan elvek – rugalmas szervezés – biztonságos keretek

A terv szó használatát nem érezzük időszerűnek, de elképzeléseink azért vannak.

Több mint két évtizede kialakult programjaink váza, amiket a változó időkhöz, igényekhez és lehetőségeinkhez igazítunk. A szabadtéri és azzá alakított rendezvények nagyban függenek az időjárástól. Ez azt jelenti, hogy időpontváltoztatásra bármikor sor kerülhet. Ezt a honlapon tudjuk közzétenni, tehát figyeljétek rendszeresen, különösen a programok közeledtével.

Változatlanul az erőforrásaink mértékéig vállalunk feladatokat. Elsődleges célunk, hogy a konferenciát – amint a feltételek összeállnak – megrendezzük. Jóslásokba felesleges bocsátkoznunk.

Külön figyelmet fogunk arra fordítani, hogy a kirándulások között legyen olyan, amit a ki-sebb fizikai teherbírású társaink is vonzónak találnak. Legyenek erdei pihenők, ahol lehetőség van beszélgetésekre is a finomságok elfogyasztása közben. A kirándulások népszerűsége a korlátozások alatt nagymértékben megnőtt, az ismert, bevált pilisi útvonalak rendkívül zsúfoltak, ezért külön feladat az új elvárásoknak is megfelelő terek felderítése.

Surányi András egészen varázslatos városi tárlatvezetését természetesen folytatni szeretnénk.

Az Absolventenzeitungból továbbra is évi két szám megjelentetése a cél.

A gazdasági-pénzügyi tervekben a legfontosabb tétel a konferencia, ám annak megrendezése teljességgel bizonytalan. Ezért legalább két variációra kell készülnünk. A konferencia pénzügyi fedezetét az éves tagdíjak felett a korábbi megtakarításaink biztosítják, ha sor kerül rá. Ha nem lesz rá lehetőség, akkor nullszaldós költségvetéssel számolhatunk.

Honlapunk látogatottságát azzal szeretnénk növelni, hogy régebbi rendezvényeinken készült képeket, esetleg videókat is feltöltünk – a szükséges IT-háttér biztosítása után.

Der 'Stammtisch', der eigentlich einen farbigeren Namen verdiente

*Wo befreundete Wege zusammentreffen,
da sieht die ganze Welt
für eine Stunde wie Heimat aus*

(Aus 'Demian' von Hermann Hesse)

Wir sind kein Verein, wir haben kein Statut und selbst der Name ‚Stammtisch‘ klingt nicht gerade originell. Gewiss trinken wir auch gerne mal ein Bier, oder ein Glas Wein zusammen, aber für uns, die wir seit Jahrzehnten in unserer neuen Wahlheimat Ungarn leben und durch eine Reihe von Zufällen zueinandergefunden haben, ist der ‚Stammtisch‘ eine Insel der Geborgenheit. Das Zitat von Hesse ist das leise Credo unserer Kameradschaft.

Das erste kleine Treffen fand vor circa 25 Jahren statt. Unter dem Motto ‚meine Freunde sind auch deine Freunde‘ trafen sich acht, oder zehn Frauen in einem Restaurant in der Ráday utca und genossen die Budapester Kaffeehausatmosphäre. Gleich nach diesem ersten Treffen haben wir beschlossen uns regelmäßig zu treffen, und zwar jeden ersten Freitag im Monat. Spontan gaben wir diesen Zusammenkünften dem Namen ‚Stammtisch‘. Inzwischen ist die Zahl der Stammtischfrauen auf knapp 20 angestiegen. Abgesehen vom Corona-Jahr sind diese regelmäßigen Monatstreffen, bei schwankender Teilnehmerzahl, fester Bestandteil unserer vielfältigen Unternehmungen.

Rasch zeigte sich, dass wir alle gerne mehr wollten, als nur Zusammenkünfte in einem Restaurant. Von vielen Seiten kamen großartige Ideen das Interesse war enorm. So begannen wir gemeinsame Ausflüge durch ganz Ungarn zu organisieren. Später kamen Kino-, Theater-, Konzertbesuche und vieles mehr dazu.

Oft und gerne haben wir bei unseren Zusammenkünften über Bücher gesprochen und es begann ein reger Bücheraustausch. Eines Tages erzählte mir Kathrin von ihrer Idee, unsere Freude am Lesen mit den Freundinnen zu teilen und einen Lese-Club zu starten. Ich war sofort begeistert und so bereiteten wir gemeinsam den ersten Leseabend vor. Das Interesse war herzerwärmend. Auf dem Programm standen damals - im Oktober 2015 - Günter Grass und Hellmuth Karasek, beide waren in dem Jahr verstorben. Seit dem haben wir schon zahlreiche Klassiker und Neuerscheinungen vorgestellt. Neben den Büchern versuchen wir die Leseabende mit passender Musik zu bereichern.

Nun, es gäbe gewiss noch vieles zu berichten. Als Tamás mich bat, über unseren, Stamm-

tisch' zu schreiben, fragte er mich, was eigentlich den guten Zusammenhalt ausmacht. Mir scheint, dass neben der gemeinsamen Herkunft das wohl Wichtigste die unermüdliche Aktivität jeder Einzelnen und das gegenseitige Ermuntern zum Mitmachen den ‚Stammtisch‘ am Leben hält.

Und da das Zitat von Hesse in der ungarischen Übersetzung eigentlich noch schöner klingt, als im Original möchte ich damit den kurzen Bericht beenden.

*Haza sohasem ér az ember.
De ahol baráti szálak futnak össze,
ott egy órára az egész világ
szülőföldnek látszik.*

Und im Anhang 3 Bilder. Die ersten beiden Bilder sind von einem Besuch einer kleinen Galerie in Nagymaros. Birgit Kölblitz ist Glaskünstlerin und gehört zum ‚Stammtisch‘. Dort hatte sie eine Ausstellung, die wir besucht haben.

Das 3. Foto ist von einem Konzert auf Ferihegy 1, das wir mit mehreren Stammtisch Freundinnen besucht haben.

BACSYNYSKY KARIN

Ersatztreffen von Altstudenten

der TH Karl-Marx-Stadt

Wenn die verfluchte Pandemie bloß nicht wäre! Ja, dann hätten sich die 1970 an der TH Karl-Marx-Stadt immatrikulierten ungarischen Kommilitonen vor Ort (also in

Chemnitz) treffen und ihr 50jähriges Jubiläum gebührend feiern können. Das Schicksal aber funkte dazwischen... Erst mussten die Reise nach Chemnitz (geplant war das letzte Maiwochenende 2020) und die gebuchte Unterkunft noch Ende April abgesagt werden. Dann verständigten sich die Teilnehmer auf einen Ersatztermin (Mitte September) – und abermals machte ihnen das Virus Covid-19 einen Strich durch die Rechnung.

Um das 50jährige Jubiläum doch noch irgendwie begehen zu können, wurde Mitte August der Entschluss gefasst: Lasst uns dann in einer Gaststätte in Budapest treffen. Nach kurzer Überlegung fiel die Wahl auf das Bratwursthäusle (Kolbászda) in der Gyorskocsi utca: Es liegt verkehrsgünstig, ist jedem Teilnehmer wohl bekannt, und hat auch noch eine Terrasse, wo man auch in Covid-Zeiten getrost Platz nehmen und speisen/trinken kann. Schwere Herzens nahm man dabei in Kauf, dass zwei im Ausland lebende Kommilitonen nicht dabei sein könnten, nachdem die ungarische Regierung ein Einreisestop für Ausländer ab 1. September verhängt hatte. (Auch das eine Folge der Pandemie.)

Also trafen wir uns am 5. September auf der Terrasse der Kolbászda. Von den acht Altstudenten waren vier gekommen: Neben den beiden „Ausländern“ hatten sich zwei weitere Kollegen, unter Berufung auf die anstehende Weinlese, entschuldigt. Als „Ersatz“ gesellten sich jedoch drei Altstudenten der TH (Matrikel 1969 und 1971) zu uns, so dass bei der Anwesenheitskontrolle die Zahl 10 erreicht wurde. (Es waren auch einige Ehefrauen dabei.) Das Bier und die Gerichte schmeckten wie eh und je, und während des rund fünfstündigen Beisammenseins hatte man Gelegenheit ohne Ende, sich über Berufliches, Politik, Familie und Hobbys auszutauschen. Es war schon ziemlich spät, als wir auseinandergingen in der Hoffnung: Im Jahr 2021 können wir vielleicht doch noch nach Chemnitz reisen, um das ausgefallene Jubiläum nachzuholen. Einen Anlass wird es sicherlich geben: Nächstes Jahr feiern die Altstudenten der Matrikel 1971 ihr rundes Jubiläum – und wir können uns ihnen getrost anschließen...

Festbierwanderung

statt Oktoberfest

Wegen den Regelungen um Covid-19 mussten wir – unter anderem – auch unser Vereins-Oktoberfest neu gestalten. Die Idee – Festbierwanderung mit Wiesenplausch – setzt Altweibensommer Wetterverhältnisse vor. Am 17. Oktober ist es nicht gerade alltäglich. Nach 7 Tage Dauerregen haben wir auf eine Wende gehofft – statt dessen kam ein langsames Ende. Abgesagt haben aber nur zwei Kommilitonen. Telekocsi Treffpunkt – wieder am József Attila Színház und der zuverlässige Schwede – gemeint ist damit der Volvo – war echt voll. Gut so – ökologischer Fussabruck wurde somit minimalisiert. Von wegen Fussabruck – der Asphaltgehweg rutsche wie ein Kunsteisbahn – wie wird es in der Natur?

Zwei Umleitungen haben uns einem Zusatzprogramm beglückwünscht: Gödöllő Trüb – oder wie Kollege Horst es immer betonte Gödölő – Hauptregel – Betonung auf der ersten Silbe! Die erste gute – allerdings nicht überraschende Nachricht hat uns am Parkplatz des Arboretums erwartet – es gibt freie Plätze! Sogar gleich beim Eingang! Bis auf dem Imker, der jedes Wochenende den Honig seiner fleissigen Bienen verkauft – kein Mensch – weit und breit.

Aber unsere Truppe! Seelisch-körperlich vorbereitet auf die Festbierwanderung!

Die zuerst angekommenen haben den ersten Abschnitt der Rute im Eiltempo absolviert – damit war die notwendige Erwärmung erreicht.

Eine zweite Gruppe kam noch innerhalb der akademischen Viertelstunde an. Die vorgerittenen Kundschafter haben per Händy die Anweisungen für die Route gegeben. Mannschaftsgeist siegte und eine Zusatzrunde um die Jausenwiese haben die Möglichkeit der Gruppenzusammenführung angeboten.

Die runde Hütte zog unsere Mannschaft schon wegen der trockenen Bänken. Als aber ein erfahrener Wandererkollege etliche dünne Polifoamblätter verteilte – war die untere Erwärmung auch gesichert.

Alles gegeben für unser traditionelles Quiz. Die Fragen waren eigentlich, wie üblich. Die Auswertung aber eine lehrreicher Versuch. Angenommen wurden von den anegegebenen 3-4 Möglichkeiten die Antworten, wofür jeweils die meisten Teilnehmer gestimmt haben. Es hat die Prozentzahl der richtigen Antworten deutlich erhöht. Die Tatsache, dass bei der Hälfte somit die Wahrheit verloren ging – war schon eine Lehre. So geht oft Wissen in die Leere!

Damit die Wissenserweiterung auch nicht zu kurz kommt, wurden jeden Teilnehmern des Quiz's – Bücher verteilt. Die Gewinner durften wählen, die anderen durften ihr Geschick beim Tauschen beweisen!

Begleitet hat uns weiterhin die Stille des Plätscherns, die Ruhe des ungestörten Waldes, wo man automatisch leise spricht.

Eine weitere Gruppe unserer Kommilitonen, die von zu Hause erst dann losgezogen sind, als die ersten schon im Arboretum waren – haben freiwillig die Aufgabe auf sich genommen, die wegen den Pandemieeinschränkungen etwas bescheidenere Gaststättenauswahl in Gödöllő zu testen.

Das Plaudern war wichtiger, als alles andere. Somit wurde der kulinarische Genuss nicht besonders betrachtet. Eigentlich schon nach dem Abschied hat man vor der Gastätte noch weitere wichtige Informationen ausgetauscht. Es war zugleich Anlass für kurze Schilderungen von möglichen Weltverbesserungen anzudeuten.

Einstimmig war der Wunsch – so oft, wie möglich sollen unsere Vereinsmitglieder sich miteinander treffen!

PS: am Sonntag, am 18. Oktober schien die Sonne, leichter bis stellenweise böiger Wind wehte auf den Hügeln bei Gödöllő. Regenschutz nicht notwendig, schnell beeilen wir uns. Machen wir die Festbierwanderung Nr 2. gleich auch. Der Parkplatz beim Eingang bis zum Bahnübergang vollgefüllt schon in den Morgenstunden. Hunderte von Menschen unterwegs auf den Schneisen und Alleen, an den Wiesen fröhliche Kinder beim Ballspiel. Ich machte meine Augen zu, schaltete die Aussenwelt aus. Es plätschert, ich höre, wie ein Tropfen vom Blatt zu Blatt runterfällt. Mir kommt das leise Gespräch mit Sándor ins Gedächtnis: 20 Millionen Besucher hat allein die Pilis-Gebirge in einem Jahr. In Quarantene Zeiten sind es viel mehr. Dann frage ich mich, wie lange noch Rot- und Schwarzwild, Sing- und Greifvögel und die anderen Ureinwohner es aushalten können? Oder werden für sie 3-stöckige schalldämmte Suhlen gebaut – um die Zeit zu Überleben, während die Stadtbewohner nach der Woche zum Überleben in den Wald strömen? Teure Scheinlösungen, statt das natürliche Leben zu bewahren?

Aktuális információ

Nyugdíj-kérelemhez igazolás beszerzése

A külföldi felsőoktatási intézményben, magyar állami ösztöndíjasként nap-
pali tagozatos képzésben töltött tanulmányi időről igazolást jelenleg az Emberi
Erőforrások Minisztériuma Szervezetbiztonsági, Informatikai és Dokumentációs
Főosztály dokumentációs szakterülete állít ki.

Az igazolás az alábbi formában igényelhető:

1. e-Papír szolgáltatás keretében az alábbi mezők kiválasztásával.
Címzett: Emberi Erőforrások Minisztériuma Szervezetbiztonsági,
Informatikai és Dokumentációs Főosztály
Témacsoport: Jogviszonnyal kapcsolatos adatkérés
Üggytípus: Igazolás a magyar állami ösztöndíjjal külföldön folytatott
tanulmányok idejéről

2. Postai úton

Emberi Erőforrások Minisztériuma Szervezetbiztonsági, Informatikai
és Dokumentációs Főosztály 1051 Budapest Széchenyi István tér 7-8.

A postai megkeresés esetében kérjük az alábbi adatok megadását:

- Név (leánykori név)
- Születési idő/dátum
- Ország/Intézmény, ahol a képzést elvégezte
- Tanulmányi időszak (Kezdet, vége)

Flanieren auf der Andrassy

2020. Teil 8.
– NEM AUTÓMENTES NAPON

Kedves DU-peregrinusok, kommitónusok! Kivételes idöket éltetnek velünk elemek és istenek. Úgy volt eddig, hogy Tükhénél, a sors, szerencse és a város istennőjénél aránylag működő protekcióval rendelkezem és ezzel a húzósabb esetekben számolhatok. Nem soron kívüli oltakozásra gondolok itt most sandán, vagy Wartburg-sorszám előrekunyerálására, fontosabb és meghatározóbb esemény lett volna a „casus”. A hivatalos Andrassy úti, soron következő „Flangálás&Grasszálás”, az ultimativ, tudatos és lokálpatrióta sétáink újabb fejezete volt a tét.

A szeptemberi Kulturális Örökség Napjai adják rendszerint a keretet, megtámogatva a Mobilitási Héttől, s benne az Autómentes hétvégével. Eleve kérdéses volt a résztvevői szándék, illetve az előadói technika, maszkkal, maszk az állon vagy két lépés hátra és maszk nélkül. A létszámot találgatva, én maximum hat, merész, vagy ignoráns résztvevővel számoltam. Történt viszont egy kiszámíthatatlan és alulkommunikált tényező... elmaradt, minden bejelentés nélkül, legalábbis az Andrassy úton, az Autómentes Nap. Kvázi normális hétvégi forgalom zajlott és aki errefelé lakik, jár, az tudja, hogy a zajszennyezés mellett lehetetlen normális vezetést tartani. Volt, ahol egyébként megtartották a lezárást... Alles in Allem, négyen vártunk az Opera épülő épületénél és homlokráncolva figyeltük az eseményeket.

Baufschwung und ihre Wurzeln

Kicsivel beljebb a Dalszínház utcában, az Opera oldalában, egy zaj-humánabb helyen leülünk az erre, alkalmas térelemekre. Lévnén az éveket csúszo Opera-rekonstrukció még mindig egy bebugyolált corpus, mintha Christo, bolgár csomagolóművész egy meghatározó alkotása lenne, rögtön a mellettünk lévő csinos épületre vetettük vigyázó szemünket. A Gomperz-palota léte, keletkezése és előmenetele a főváros és benne a Sugárút történelmében amúgy is szinte képletszerű és sok tekintetben karakterisztikus. De említhetünk további reprezentatív és Gomperzékkal hasonló származású neveket a Sugárút mentén: Weiss, Wahrmann, Politzer, Pulitzer, Steiner, Singer, Wolf, Brüll, Goldberger, Chorin, etc. Mint oly sok zsidó család, Gomperzék is a Kiegyezést közvetlen megelőző, illetve azt kísérő „emancipáció”-val vándoroltak be, a Monarchia gazdasági motorjának is tekinthető Morvaországból vagy Ausztriából. Ezen a ponton azonnal fölmerült a kérdés, hogy mi mozgatta Gomperzéket és még sok mást az épp egyesült magyar fővárosba jönni, holott igen gazdag és köztisztéletben álló kereskedő és bankár volt Gomperz már szülőföldjén Morvaországban is, ráadásul a zsidók egyenjogúsítása ott már rég megtörtént, itt meg a teljes egyenjogúsítás is csak 1895-ben, a millenniumi mámor sodrában következett be.

Von kommunikativ ins interaktiv

Ezen a ponton átalakult a vezetés, egy interaktív, érdekes tematikai és népszerű tudományos(kodó) beszélgetéssé. Azt kell elképzelni, - taglaltam – hogy szinte a semmiből keletkezett itt egy európai nagyváros, az új dualista monarchia keleti szárnyán, mely minden eszközzel csalta magához a befektetőket, az építő és a kockázati tőkét, a nyugat-európai pénzkultúrát, a gazdasági mechanizmust és a tőzsdét értő és sikeresen már alkalmazó vállalkozókat, a szellemi innovációt. Mind ehhez keresett az éppen születő metropolisz már gyakorló, máshol is bevált „Bürgereket”, fizetőképes áru- és kultúrafogyasztókat, és ilyenekben komoly hiány volt az éppen megújulni kívánó Magyarországon. A hirtelen jött hatalmas konjunktúrát a Berlin felől betörő tőzsdekrach és gazdasági válság drasztikusan megállította.

Investoren, und Fachleute waren gefragt

A Sugárúti telkek újraparcellázásával, új törvényi határidőkkel és kedvezményekkel, itt a későbbi Andrássy úton is beindult azonban az élet. Kisebbségek lettek a parcellák és több is lett így természetesen, a beépítési határidőket is módosította a Fővárosi Közmunkatanács. Presztízs-kérdése is lett a jelenlét a - minden jel szerint megvalósulni látszó - fő-sugarúton. Mi sem volt tehát természetesebb, hogy a K.u.K., de a szintén frissen alakult Német Császárság területéről is sokan érkeztek a „meghódítandó” keleti birodalomrészbe, zsidók, németek, osztrákok, csehek-morvák, usw. Az építésszek a kezdetekkor szinte kizárólag osztrákok és németek voltak. Hild, Ybl, Kasselik, Brein, Steindl, Feszl, Fellner, Hauszmann, Pollack, Schulek..., Lechner... eine sehr lange Liste könnte da stehen. Ide jöttek, ide házasodtak, itt volt megbízás, megbecsülés, kitüntetés és jövedelem.

Chance für die Juden

A „Berufs- und Studierverbot”-alól felszabadult zsidóságból szinte pillanatok alatt születtek sztárépítésszek Magyarországon, akik az Andrássy úton is serényen tevékenykedtek. Freund Vilmos csak az Andrássy úton tíz palotát épített, de Quittner Zsigmond, Vágó József, Lajta Béla, Komor Marcell, Jakab Dezső, Körössy Albert, Nay Rezső, Baumhorn Lipót és még sokan mások is sorra nyerték el a megbízásokat. A hely maga, a lokáció, a Király utcával párhuzamos Sugárút eleve arra a területre épült, ami akkor a zsidónegyednek számított, hiszen a zsidók csak a pesti városfalon kívül telepedhettek le, a „tót kubikosok” és családjaik nem itt, hanem elsősorban a Terézvárossal egyidős Józsefvárosba költöztek be. A Sugárút-menti zsidóságnak persze meg kellett harcolnia beilleszkedése során a kor antiszemitizmusával, de az újkeletű „osztályharccal” is.

Juden von Ost und West

A Habsburg Birodalom Galicia-i tartománya felől a 46-os lengyel felkelés után indult el a zsidó-bevándorlás, de társadalmi presztízs, vagyon, vallásgyakorlás, nyelv és megjelenés tekintetében óriási különbség volt a nyugati és az észak-keleti bevándorlók között és ez a ké-

sőbbi politikai élet képviselői között is markánsan megjelent. Ez természetesen egy általános mutató és nem egy kötelező törvény. Az Andrassy úton építkező mágnáscsaládok jellemzően zsidó, vagy osztrák-német származásúak voltak. A politikai hatalmat még az arisztokrácia gyakorolta és osztogatta egymás között, de ők csak nagyon elkésve hallották meg az „új idők” szavát. Talán az Andrassy család volt egyetlen, amely beszállt még időben a nagyiparba és gazdaságilag is részese lett a Kiegyezés utáni érá nagy boomjának. Nyilvánvalóvá vált azonban, hogy a polgárság megnyerte a történelmi harcot az arisztokráciával szemben, mely erkölcsileg és anyagiakban is a leszálló ágba került. Ekkor frissült új tartalommal a „plutokrácia” fogalom is. Plútó a gazdagság istene volt a rómaiaknál és a bőségszarú is tulajdonképpen tőle származott, bár az épületdekorációkban és a képzőművészetben inkább a görög Tükhé, vagy római társnője Fortuna kezében látjuk ezt az attributumot.

Plutokratie mit neuem Inhalt

A plutokrácia azt a folyamatot magyarázza, mely a gazdasági hatalom politikai hatalommá válását nevesíti. E folyamatban a gazdasági konjunktúra motorjai a nagypolgári családok, keresték a politikai érvényesülés lehetőségeit, magyarosítottak és igyekeztek a történelmi arisztokrácia és annak tekintélyének közelébe férkőzni. A hanyatló arisztokrácia is szívesen vállalta be ezt közeledést és osztotta meg „hősi múltját” és báróságát egy jó „parti”, egy hatalmas hozománnyal kecsegtető házasság keretében. Erre az új jelenségre alkalmazták a már majdnem elfeledett ókori fogalmat. Mikszáthnál erről bővebbet olvashatunk.

Beispiele in Sichtweite

Ezekről és az ezekből adódó újabb és újabb kérdésekről beszélgettünk ott órákat az Opera és a Gomeperz palota között, a térelemeken ücsörögve, szemben a Lechner építette és évek óta renoválás alatti Dreschler palotával és a Wahrmann palotával szemben. Wahrmann pont ebbe a fentebb vetített képbe passzolt bele. Ő szintén, nem csak ügyes és dúsgazdag terménykereskedő, malom és nyomdatulajdonos, bankalapító és gyárigazgató volt, de Lippótváros országgyűlési képviselője is. A mellette – az Andrassy 21-ben épült Sváb-palota építtetője szintén a vagyoni és társadalmi elismertség élére hágott és együtt a Brüll-, és a Loisch-palotákkal, többkötetes családregevények helyszíne lehetne... Valahonnan innen kell hát folytatnunk a végéhez közeledő Andrassy út és plutokratái, művészei, mágnásai, politikusai színes forgatagának történeteit és tanulságait. Ha az evolúció is úgy akarja, a pandémiából is valahogy kikecmergünk, eljuthatunk a Sugárút végére, azaz inkább a kezdetére. Egy flangálást megérdemel majd külön a földalatti és állomásai. A visszaúton – a következő 10 évben – pedig megismerkedhetünk azzal is, hogyan (és hányszor) alakult át ez varázslatos környék! Also kein Ende in Sicht!

Andrássy-séta 9.

Találkozunk az Opera megállónál 2021. Szeptember 18-án 10.00-kor!!!!!!!

Az Opera rendezői baloldalán a Gomperz-palotával kezdünk, a Wahrmann épülettel folytatjuk. A Brüll és Loisch palota érintésével jutunk el az út egyik legdíszesebb épületéhez a Krausz-hoz.

Vezetőnk Surányi András, aki a tudástárából a kérdések függvényében akár 3 órányi ismeretanyagot is közkinccsé tesz.

A sétárahangelődást segíti szeptember 16-án 17.30-kor az

Epreskerti Koncert,
megzenésített versekkel és a Városvédő Egyesület
fotókiállításának megnyitójával,
melyre szeretettel várjuk Egyesületünk tagjait is.

w w w . n e m e t - d i p l o m a s o k . h u

Kérjük, hogy a tagdíjat lehetőleg banki utalással fizessétek, és a közlemény rovatban feltétlenül adjátok meg aktuális postai címeteket! Aki csekkkel kíván fizetni, jól olvashatóan töltsé ki azt. Külön köszönjük, ha valamelyik OTP fiókban adjátok fel a tagdíjat, mert akkor nem kell postai közreműködői díjat fizetnünk. A könyvelési szabályok miatt a befizetést a számlára érkezés évére érvényes tagdíjként tudjuk figyelembe venni.

BANKSZÁMLÁNK OTP XVI. KER.: 1171 6008-2013 0020 Budapest, XVI. Jókai u. 3.

IBAN: HU88 11716008-20130020-00000000 SWIFT: OTPVHUB

Szerkesztették: Bacsinszky Karin, dr. Korencsy Ottó, Surányi András, Sziviné Harsányi Lucia, Rudiné Kelemen Nóra, Nagy Edit, Dorogman László, Káli Sándor, Seeman Ágnes • Felelős kiadó / Herausgeber: Bornemissza Tamás
– az Egyesület elnöke • Layout: Rácz Julianna • Megjelenik 350 példányban • Készült a Seriart Nyomda Kft.-ben

i n f o @ n e m e t - d i p l o m a s o k . h u

A lapban megjelent írások nem feltétlenül esnek maradéktalanul egybe a szerkesztőség véleményével.
Die veröffentlichten Beiträge geben nicht zwingend den Standpunkt der Redaktion wieder.